

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Мистецький факультет

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

**ОСНОВИ ФОРМОУТВОРЕННЯ ТА
КОНСТРУЮВАННЯ**

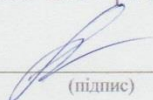
СИЛАБУС

2019 – 2020 навчальний рік

Силабус розглянутий на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну.

Протокол від «17» вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри _____

(підпис)

{Т.М. Стрітьєвич }

(ініціали та прізвище)

Розробник: Малежик Ю.М., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Ел. адреса: 28julimal@gmail.com

Інша контактна інформація:

1. Опис дисципліни

Назва дисципліни:	«Основи формоутворення та конструювання»
Спеціальність:	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво. 023. Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітньо-професійна програма:	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Рівень вищої освіти:	бакалавр
Форма навчання:	денна/заочна
Курс:	2
Семестр:	3, 4

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Тип дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів –	6
Блоків (модулів) –	4
Загальна кількість годин –	180
Тижневих годин для денної форми навчання:	3/2
Лекції	12 год.
Практичні	76 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	92 год.
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо)	назва, год.
Вид підсумкового контролю:	залік – 3 сем., екзамен – 4
Сторінка дисципліни на сайті університету	https://wiki.cuspu.edu.ua/index.php/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81_%22%D0%A4%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%BE%D1%83%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%22
Зв'язок з іншими дисциплінами.	Композиція, основи кольорознавства, рисунок, декоративно-прикладне мистецтво

2.Анотація до курсу

Програма навчального курсу розроблена для студентів освітньої галузі: 02 Культура і мистецтво. Напряму підготовки: 023. Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, сприяє розвитку творчого мислення і художніх здібностей, формуванню художніх смаків на основі вивчення та розуміння формотворчих особливостей природного походження, вихованню естетичної культури, знань про предметне середовище, його вплив на людину.

Навчальний курс «Основи формоутворення та конструювання» – це процес утворення форми в діяльності художника, архітектора, дизайнера відповідно до загальних ціннісних установок культури й тими або іншими вимогами, що мають відношення до естетичної виразності майбутнього об'єкта, його функції, конструкції й використаних матеріалів.

Основне завдання програми навчальної дисципліни «Основи формоутворення та конструювання» – сформувати у студентів творчий підхід до процесу пошуку ідей, розробці й презентації графічних та об'ємно-просторових архітектурно-дизайнерських рішень. В процесі навчання розвиваються: нестандартність мислення, креативність, різнобічний підхід до рішення поставлених завдань. Саме розвиток цих якостей забезпечить надалі відмінні перспективи кар'єрного росту у галузі дизайну середовища, інтер'єра, графічного дизайну, реклами, видавничої справи.

Програма надає можливість студентам поглибити та поширити свої знання з інших суміжних дисциплін мистецького циклу, як: дизайн; архітектура й архітектоніка; основи архітектурного малюнка; проектна графіка; архітектурна композиція; біоніка; ергономіка; композиція, рисунок тощо.

3.Мета та цілі курсу

Метою вивчення даної дисципліни є: розвиток у студентів проектного і композиційно-образного мислення, розуміння і освоєння ними закономірностей формоутворення для створення цілісного, естетично значимого, художньо-виразного продукту творчої діяльності в галузі образотворчого мистецтва і дизайну.

4. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи формоутворення та конструювання» є:

– отримання знань основ композиційної грамоти: законів, правил, прийомів, елементів композиції; засобів виразності, основ візуального сприйняття, тектонічних закономірностей формоутворення об'єктів матеріальної культури, принципів комбінаторного вирішення форми об'єктів проектування та ін.;

– оволодіння основними прийомами дослідження форми предмету;

– засвоєння основних технік роботи з графічними, паперопластичними та макетними матеріалами, обладнанням;

– розвиток здібностей до творчої переробки спостережуваних явищ дійсності, формальних ознак предметів і об'єктів навколишнього середовища,

народженню оригінальних проектних ідей, до творчої комбінаторно-композиційної діяльності;

– формування умінь вільно володіти засобами формально-композиційної виразності, різними прийомами формоутворення, способами колористичного рішення плоскої і об'єктної форми в залежності від функціонального призначення та образного трактування проектованого об'єкта дизайну;

– вдосконалення навичок роботи різними художніми матеріалами при пластичному втіленні творчих ідей в грамотних, цілісних і гармонійних проектних роботах.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:
знати :

- поняття та терміни, які вивчаються;
- методику виконання проєкцій та перспективних зображень предметів;
- закони, категорії та засоби виразності композиції;
- методику виконання об'ємних форм;
- технічні вимоги до виробів дизайнера;
- визначення місця та значення формоутворення в практичній діяльності людей, у розвитку дизайн-культури;
- вивчення основних закономірностей формотворення та проектування виробів, включаючи композиційну роботу над ними;
- розвиток об'ємно-просторових уявлень, навичок сприймання та вміння аналізувати форму;
- набуття навичок і отримання знань з перетворення та трансформації простих та складних форм;
- засвоєння практичних прийомів і способів розробки проєктів виробів, кваліфікованого виконання їх різноманітними засобами образотворчого мистецтва;
- виявлення основних художніх особливостей зображувально-виразних засобів та їх можливості у виявленні образу, використовуючи широкий арсенал прийомів та способів формоутворення та конструювання;
- розвиток художньо-естетичного бачення форми та самостійного творчого рішення завдань художньої діяльності.

Програма сприяє розвитку творчого мислення і художніх здібностей студентів, формуванню художніх смаків на основі вивчення та розуміння формотворчих особливостей природного походження, вихованню естетичної культури, знань про предметне середовище, його вплив на людину.

Засвоєння даного курсу повинно базуватись на отриманні таких знань, умінь та навичок:

- вивченні основних прийомів та засобів формоутворення, знайомство із матеріалами та їхніми властивостями при створенні форми;
- дотриманні основних вимог до способів графічної візуалізації інформації;
- навички гармонійно поєднувати базові та змінюючи елементи в системі, враховуючи композиційні правила та прийоми;
- вмінні гармонійно поєднувати кольори, співставляти форму у просторі;

- вмінні розробляти, виготовляти та застосовувати основні елементи мистецтва паперопластики;
- вивченні прийомів, технік трансформації, стилізації образу (графічно, в кольорі та за допомогою паперопластики);
- розумінні закономірностей членування форми, її ритмічному повтору та розбиття на модулі;
- вивченні принципів та законів композиції у формоутворенні;
- ознайомленні з прийомами та методами біодизайну.

5.Результати навчання модуля

Як результат вивчення навчальної дисципліни у студентів відбувається розвиток конструктивного, об'ємно-просторового, творчого мислення і художніх здібностей студентів, формування художніх смаків на основі вивчення та розуміння формотворчих особливостей природного походження, вихованню естетичної культури, знань про предметне середовище, його вплив на людину.

Програма навчального курсу *«Основи формоутворення та конструювання»* передбачає ознайомлення студентів із загальною теорією та практикою художнього формотворення та конструювання, вивчення основних закономірностей утворення художньо-естетичної форми, засобів та прийомів її реалізації.

Очікувані результати навчання:

Знання:

- Усвідомлення теоретичних основ образотворчої грамоти для застосовування комплексного художнього підходу у створенні цілісного образу
- Знання основних законів теорії композиції; її видів, правил, прийомів та засобів, володіння специфічною термінологією, розуміння стадій та вимог щодо художньої-образної побудови композиції; володіння чітким уявленням щодо гармонійної організації композиції.
- Здатність продемонструвати сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Здатність здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації з різних джерел

Уміння:

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї (креативність), демонструвати розвинуту творчу уяву, працювати в команді та автономно, працювати в міжнародному контексті, діяти соціально відповідально та свідомо, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Вміння використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову, інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі, відтворювати традиційні та синтезувати сучасні технології образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та реставрації творів

мистецтва.

- Вміння застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, керувати художньо-творчою діяльністю учнів, урахувавши їх вікові та індивідуальні можливості.
- Вміння аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу
- Вміння застосовувати знання з композиції, вирішувати остаточну ідею композиційно-цілісного рішення художнього твору, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах, створювати закінчені, гармонійні композиції (фронтальну, об'ємну, об'ємно-просторову).
- Вміння визначати форму художнього твору, матеріали та техніки виконання у відповідності до теми та ідеї художнього задуму, знаходити технологічне рішення, яке максимально відповідає задуму, оцінювати отримані результати та аргументувати творче рішення роботи в матеріалі, враховувати і використовувати при виконанні художнього твору властивості матеріалів, закони їх взаємозв'язку.

Комунікація:

- Здатність використовувати власну творчу діяльність як засіб активного художньо-естетичного впливу на глядача, залучати глядача до творчого процесу та спілкування, обговорення проблем мистецького спрямування, дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.
- Здатність трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі
- Здатний до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології; здатний до міжособистісної взаємодії, уміє толерантно вести дискусії та аргументувати власні думки

Автономія і відповідальність:

- Здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики
- Здатність свідомо ставитися до пізнавальної діяльності, до самонавчання та продовження професійного розвитку як умови розвитку творчої особистості та професійного зросту.
- Здатність орієнтуватися в різних життєвих ситуаціях, ефективно працювати в сучасному суспільстві з ринковою економікою, формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

6. Політика курсу

Загальні:

- Студенти і викладачі несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.
- Мобільні телефони та інші цифрові електронні пристрої мають бути вимкнені або переведенні у беззвучний режим. Ноутбуки можуть використовуватися лише для введення нотаток та виконання практичних завдань у системі CMS УКУ.
- Студенти мають право робити аудіозапис аудиторного заняття для свого особистого освітнього використання за погодженням з викладачем. Студент не має права розміщувати запис на веб-сайті чи іншому сторонньому ресурсі без письмової згоди викладача.
- Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або через систему повідомлень CMS УКУ. На запит зацікавлених студентів, викладач призначає консультацію для аналізу самостійної роботи студентів. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.

Навчальні:

- Комунікація та групова співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час курсу (модуля). Тому для виконання вимог курсу (модуля) студенти мають брати участь в усіх аудиторних заняттях, причому перед тим ознайомитися з обов'язковими для читання текстами. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%.
- В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані для самостійної роботи теоретичні завдання, переглядають відео, виконують практичні завдання для самоконтролю і практичні завдання з метою перевірки засвоєння ними знань і набуття навичок.
- Виконання практичних завдань для самоконтролю є рекомендованим для кращого засвоєння навчального матеріалу. Ці завдання можна виконувати разом. Виконання індивідуальних практичних завдань з метою перевірки засвоєння студентами знань і набуття навичок є обов'язковим. Ці завдання виконуються індивідуально.
- Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні індивідуальних контрольних завдань. У разі списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку за нього. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку.

7. Зміст дисципліни. Календарно-тематичний план

Тиж. / дата / год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) /	Література Ресурси в Інтернеті	Самостійна робота, завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
III семестр						
Тиж. 1, 2.	<p>Модуль I. Основи формоутворення та конструювання. Засоби вираження форми.</p> <p>Тема 1: Види художньої роботи з папером. Папір як формоутворюючий матеріал.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Обговорити та занотувати теоретичний матеріал стосовно розмітки та креслення при роботі із папером Засвоїти методи обробки паперу Виготовити за зразками моделі обробки паперу Створити власні приклади фактурної переробки площини на основі набутих знань <p><i>Завдання:</i> Обговорити та занотувати теоретичний матеріал стосовно розмітки та креслення при роботі із папером; виконати креслення і скласти за прикладом фактури із паперу;</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець, лінійка, коврик для різки, креслярський ніж, циркуль.</p> <p><i>Готова робота:</i> 10-12 шт. за готовим зразком. Розмір у готовому вигляді: 10x10</p>	<p>Лекція <i>2 год.</i></p> <p>Практичне заняття <i>2 год.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> Иттен И. Искусство формы. М., 2001. Костенко Т.В. Навчально-методичний посібник. Основи композиції та тримірного формоутворення. Харків. – 2003. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003. 	<p>Теорія:</p> <p>Тема 1: Основи формоутворення та конструювання. Засоби вираження форми.</p> <p><i>Завдання:</i> Вивчити та занотувати теоретичний матеріал стосовно розмітки та креслення при роботі із папером</p> <p>Практична:</p> <p>Тема 1: Види художньої роботи з папером. Папір як формоутворюючий матеріал. <i>2 год.</i></p> <p><i>Завдання:</i> виконати креслення і скласти за прикладом фактури із паперу</p>	2-5 бали	Тиж. 2.

	см.					
	<p>Тема 2. Фактура у формоутворенні та конструюванні засобами паперопластики (пластика поверхні)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз готових робіт напівоб'ємних фактур 2. Креслення схеми-основи для створення фактурних поверхонь за зразком 3. Розробка власних ескізів для створення зразків відповідно завданню: на основі кола, квадрата, діагоналі та декоративної площини 4. Оформлення виготовлених зразків на А4 формат згідно розподілу характеру заповнення площини <p><i>Завдання:</i> виконати креслення і скласти за власними ескізами фактури із паперу; <i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець, лінійка, коврик для різки, креслярський ніж, циркуль. <i>Готова робота:</i> 6 шт. за власними ескізами. Розмір у готовому вигляді: 10x10 см.</p>	<p>Практичне заняття 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Богданович Л.Б., Бурьян В.А. Художественное конструирование. – К.: ВШ. – 1976. 2. Гагарин Б.Г. Конструирование из бумаги. – Ташкент, 1988. 3. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Формоутворення»: Малежик Ю.М. Формоутворення. Методичні рекомендації до теоретичного блоку з навчальної дисципліни. Спеціальності: 0202. <i>Мистецтво. 6.020205. Образотворче мистецтво. Спеціалізація: Дизайн.</i> / Малежик Ю.М. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 24 с. 	<p>Тема 2. Фактура у формоутворенні та конструюванні засобами паперопластики (пластика поверхні). 3 год.</p> <p><i>Завдання:</i> виконати креслення і скласти за власними ескізами фактури із паперу;</p>	2-5 бали	
Тиж. 3, 4	<p>Тема 3. Використання перерізів у паперопластиці для виявлення структурних особливостей форми об'єктів тваринного походження.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обговорити та проаналізувати теоретичний матеріал теми 2. Виготовити креслення основних 	<p>Практичне заняття 6 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гагарин Б.Г. Конструирование из бумаги. – Ташкент, 1988. 2. Ковальчук Т.Г., Резниченко Н.И. Виды художественной работы с бумагой. Наглядно-методическая разработка. Серия: «Изобразительное 	<p>Тема 3. Використання перерізів у паперопластиці для виявлення структурних особливостей форми об'єктів тваринного походження.</p> <p><i>Завдання:</i> Виготовити креслення основних елементів майбутнього макету шару та конусу з</p>	2-5 бали	Тиж. 4.

	<p>елементів майбутнього макету шару та конусу з посічених площин</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Охайно та послідовно зібрати об'ємно-просторову форму за зразком 4. Вивчити обрані об'єкти природи, проаналізувати та порівняти їх. 5. Замальовки з натури чи за наочним матеріалом, різних за структурою та характером зображенням флори. 6. Творчі пошуки композиційного та об'ємно-структурного розташування. 7. Розроблення та креслення схеми для майбутньої стилізованої форми у техніці перерізу (1 шт.) <p><i>Завдання:</i> Виготовити креслення основних елементів майбутнього макету шару та конусу з посічених площин.</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець, лінійка, коврик для різки, креслярський ніж, циркуль.</p> <p><i>Готова робота:</i> Висота готової роботи: від 15 до 25 см.</p> <p>Тема 4. Прийоми гофрування. Трансформація поверхні аркуша. Створення художнього образу шахової фігури.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перегляд зразків та схем гофрування поверхні аркушу. 2. Виготовлення креслень за зразком 3. Вирізування зразків гофрованих поверхонь 4. Розробка ескізу функціональної, художньо-естетичної форми шахової фігури 5. Виготовлення креслення для форми шахової фігури 		<p>искусство», Одеса, Астропринт. – 1998.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Малежик Ю.М. Формоутворення. Методичні рекомендації до лабораторних занять навчального курсу. Спеціальності: 0202. <i>Мистецтво. 6.020205. Образотворче мистецтво. Спеціалізація: Дизайн.</i> / Малежик Ю.М. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 64 с. 	<p>посічених площин; Розробити креслення схеми для майбутньої стилізованої форми у техніці перерізу</p> <p>Тема 4. Прийоми гофрування. Трансформація поверхні аркуша. Створення художнього образу шахової фігури. 4 год.</p> <p><i>Завдання:</i> Виконати вирізування зразків гофрованих поверхонь; Розробити схему та виконати креслення і складання для форми шахової фігури</p>		
--	--	--	--	---	--	--

	<p>6. Розмітка та вирізування готової форми</p> <p>7. Складання та естетично-декоративне оформлення форми шахової фігури</p> <p><i>Завдання:</i> Виконати вирізування зразків гофрованих поверхонь; Розробити схему та виконати креслення і складання для форми шахової фігури. <i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець, лінійка, коврик для різки, креслярський ніж, циркуль. <i>Готова робота:</i> Висота та розміри готової роботи: від 25 до 30 см.</p>					
Тиж. 5,6	<p>Тема 5. Використання та застосування різних видів «замків» у паперопластиці.</p> <p><i>Завдання:</i> Опрацювати конспект із використанням замків. Підібрати приклади та прийоми складання у сучасному дизайні.</p>	Лекція 2 год.	<p>1. Гагарин Б.Г. Конструирование из бумаги. – Ташкент, 1988.</p> <p>2. Ковальчук Т.Г., Резниченко Н.И. Виды художественной работы с бумагой. Наглядно-методическая разработка. Серия: «Изобразительное искусство», Одесса, Астропринт. – 1998</p>	<p>Теорія: Тема 5. Використання та застосування різних видів «замків» у паперопластиці. <i>Завдання:</i> Опрацювати конспект із використанням замків. Підібрати приклади та прийоми складання у сучасному дизайні.</p>	2-5 бали	Тиж. 6.
	<p>Тема 6. Прийоми трансформації поверхні аркуша. Виготовлення упаковки функціональність та декоративність виробу.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перегляд зразків трансформації поверхні аркушу. 2. Виготовлення креслень за зразком 3. Вирізування зразків трансформованих поверхонь 4. Розробка ескізу функціонально-корисної, утилітарної упаковки 5. Виготовлення креслення для майбутньої упаковки 	Практичне заняття 4 год.	<p>1. Гагарин Б.Г. Конструирование из бумаги. – Ташкент, 1988.</p> <p>2. Основи художнього конструювання. Практикум під ред. Є.А. Антоновича. – Івано-Франківськ. – ПУ. – 1992.</p> <p>3. Малевич Ю.М. Формоутворення. Методичні рекомендації до лабораторних занять навчального курсу.</p>	<p>Практична: Тема 6: Прийоми трансформації поверхні аркуша. Виготовлення упаковки функціональність та декоративність виробу. 4 год. <i>Завдання:</i> Розробити ескіз функціонально-корисної, утилітарної упаковки. Скласти та естетично оформити</p>	2-5 бали	

	<p>6. Розмітка та вирізування готової форми 7. Складання та естетично-декоративне оформлення упаковки</p> <p><i>Завдання:</i> Розробити ескіз функціонально-корисної, утилітарної упаковки. Скласти та естетично оформити</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець, лінійка, коврик для різки, креслярський ніж, циркуль.</p> <p><i>Готова робота:</i> Висота та розміри готової роботи: від 15 до 25 см.</p>		<p>Спеціальності: 0202. <i>Мистецтво.</i> <i>6.020205.Образотворче мистецтво.</i> Спеціалізація: <i>Дизайн.</i> / Малежик Ю.М. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 64 с.</p>			
Тиж. 7,8					Тиж. 8.	
			1.			
Тиж. 9,10	<p>Змістовий модуль II. Прийоми та засоби трансформації поверхні у формоутворенні. Пластика об'ємно-просторової форми.</p> <p>Тема 1. Пластика об'ємно-просторової форми. Трансформація форми кубу засобами графічного або колірного вирішення.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Креслення макету об'ємно-просторової форми кубу із трансформацією поверхні. 2. Надрізання та згинання елементів форми кубу 3. Складання та склеювання в цілісну трансформовану форму <p><i>Завдання:</i> Розробити макет об'ємно-</p>	<p>Практичне заняття 6 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Костенко Т.В. Навчально-методичний посібник. Основи композиції та тримірного формоутворення. Харків. – 2003. 2. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003. 	<p>Практична: Пластика об'ємно-просторової форми. Трансформація форми кубу засобами графічного або колірного вирішення. 6 год.</p> <p><i>Завдання:</i> Розробити макет об'ємно-просторової форми кубу, виконати в матеріалі трансформацію поверхні.</p>	2-5 бали	Тиж. 10.

	<p>просторової форми кубу, виконати в матеріалі трансформацію поверхні.</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець, лінійка, коврик для різки, креслярський ніж, циркуль.</p> <p><i>Готова робота:</i> 1 шт. за власним ескізом на основі розробленого ескізу. Розмір у готовому вигляді: висота від 10x10 см.</p>					
<p>Тиж. 11-13</p>	<p>Тема 2. Об'ємно-просторова композиція на вирішення образу слова (шрифтова композиція).</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обговорення обраних студентами слів, словосполучень – знаходження асоціативних рядів 2. Аналіз та обговорення готових моделей трансформації шрифтової композиції за зразком 3. Розроблення ескізів, знаходження образу об'ємно-просторової шрифтової композиції та обраного слова. 4. Композиційний пошук формоутворюючих елементів 5. Виконання креслення за розробленою схемою. 6. Колірне вирішення композиції 7. Врахування об'ємно-просторових властивостей папероутворюючих елементів на площині чи у об'ємі 8. Продавлення ліній згину. Нахили згідно схеми. Витягування елементів вигинів. 9. Складання моделі 10. Робота над фактурним та декоративним вирішенням поверхні моделі 	<p>Практичне заняття 6 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Михайленко В.С., Яковлєв М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003. 2. Устин В.Б. Композиція в дизайне. М., 2006. 	<p>Практична: Тема 2. Об'ємно-просторова композиція на вирішення образу слова (шрифтова композиція). 6 год.</p> <p><i>Завдання:</i> Розроблення ескізів, знаходження образу об'ємно-просторової композиції та обраного слова.</p>	<p>2-5 бали</p>	<p>Тиж. 12.</p>

	<p><i>Завдання:</i> Розроблення ескізів, знаходження образу об'ємно-просторової композиції та обраного слова.</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець, лінійка, коврик для різки, креслярський ніж, циркуль.</p> <p><i>Готова робота:</i> 1 шт. за власним ескізом . Розмір у готовому вигляді: Ф А5, А4 у складеному вигляді.</p>					
	<p>Тема 3. Стилізація форми у формоутворенні та конструюванні. Формоутворення об'єктів природи рослинного походження.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Обговорення теоретичного блоку, виокремлення етапів стилізації у формоутворенні: <ul style="list-style-type: none"> – натуралістичне зображення – графічне зображення об'єкту – фактурне перетворення, – пластична форма об'єкта, – геометрична форма, – узагальнення до стилізованого символу-знаку. Пошук та аналіз об'єкту рослинного походження Пошуки стилізації, спрощення та узагальнення обраного об'єкту. <p><i>Завдання:</i> Виконання серії стилізованих зображень об'єкту природи, рослинного походження.</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець, графічні матеріали (рапідграф, туш, перо, гелева ручка).</p> <p><i>Готова робота:</i> Ф А5, 6 етапів стилізації за власним ескізом на основі розробленого ескізу.</p>	<p>Практичне заняття 4 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Михайленко В.С., Яковлев М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003. Устин В.Б. Композиция в дизайне. М., 2006. Малежик Ю.М. Формоутворення. Методичні рекомендації до лабораторних занять навчального курсу. Спеціальності: 0202. Мистецтво. 6.020205.Образотворче мистецтво. Спеціалізація: Дизайн. / Малежик Ю.М. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 64 с. 	<p>Практична: Тема 3. Стилізація форми у формоутворенні та конструюванні. Формоутворення об'єктів природи рослинного походження. 4 год.</p> <p><i>Завдання:</i> Виконання серії стилізованих зображень об'єкту природи, рослинного походження.</p>	<p>2-5 бали</p>	

<p>Тиж. 14-16</p>	<p>Тема 4. Стилізація форми у формоутворенні та конструюванні. Формоутворення об'єктів природи тваринного походження.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Обговорення теоретичного блоку, виокремлення етапів стилізації у формоутворенні: <ul style="list-style-type: none"> – натуралістичне зображення – графічне зображення об'єкту – фактурне перетворення, – пластична форма об'єкта, – геометрична форма, – узагальнення до стилізованого символу-знаку. Пошук та аналіз об'єкту тваринного походження Пошуки стилізації, спрощення та узагальнення обраного об'єкту. Виконання серії стилізованих зображень об'єкту. <p><i>Завдання:</i> Виконання серії стилізованих зображень об'єкту природи, тваринного походження.</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець, графічні матеріали (рапідграф, туш, перо, гелева ручка).</p> <p><i>Готова робота:</i> Ф А5, 6 етапів стилізації за власним ескізом на основі розробленого ескізу.</p>	<p>Практичне заняття 4 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003. Устин В.Б. Композиция в дизайне. М., 2006. Малежик Ю.М. Формоутворення. Методичні рекомендації до лабораторних занять навчального курсу. Спеціальності: 0202. Мистецтво. 6.020205. Образотворче мистецтво. Спеціалізація: Дизайн. / Малежик Ю.М. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 64 с. 	<p>Практична: Тема 4. Стилізація форми у формоутворенні та конструюванні. Формоутворення об'єктів природи тваринного походження. <i>4 год.</i></p> <p><i>Завдання:</i> Виконання серії стилізованих зображень об'єкту природи, тваринного походження.</p>	<p>2-5 бали</p>	<p>Тиж. 14.</p>
	<p>Тема 5. Виготовлення площинної форми стилізованої тварини з використанням графічних або кольорних засобів трансформації поверхні форми.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стилізоване зображення форми обраної тварини 	<p>Практичне заняття 4 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003. Устин В.Б. Композиция в дизайне. М., 2006. 	<p>Практична: Тема 5. Виготовлення площинної форми стилізованої тварини з використанням графічних або кольорних засобів трансформації поверхні</p>	<p>2-5 бали</p>	

	<p>2. Графічне зображення об'єкту</p> <p>3. Вирішення фактурного перетворення засобами графіки або кольору.</p> <p>4. Перенесення на фанеру або ДСП, вирізування форми</p> <p>5. Графічне або колірне оздоблення із рухомими елементами.</p> <p><i>Завдання:</i> Виконання із ДСП, фанери стилізованої фігури тваринного походження у вигляді шарнірної іграшки.</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець (для ескізування). Лінійка, ножівка, матеріали для різки, акрилові фарби.</p> <p><i>Готова робота:</i> 1 шт. за власним стилізованим ескізом. Розмір у готовому вигляді: Ф А4-А3 у готовому вигляді.</p>			<p>форми. 4 год.</p> <p><i>Завдання:</i> Виконання із ДСП, фанери стилізованої фігури тваринного походження у вигляді шарнірної іграшки.</p>		
IV семестр						
Тиж. 1	<p>Модуль II. Геометрія площини та формотворчі модулі у формоутворенні та конструюванні.</p> <p>Змістовий модуль I. Принципи та методи комбінаторики у формоутворенні та конструюванні. Прості та складні комбінаторні орнаменти.</p> <p><i>Завдання:</i> використання модулю у різних видах образотворчого мистецтва (скласти таблицю). Знайти зразки простих та складних комбінаторних орнаментів у різних видах мистецтва, проаналізувати принципи їх складання.</p>	<p>Лекція</p> <p>2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Богданович Л.Б., Бурьян В.А. Художественное конструирование. – К.: ВШ. – 1976. 2. Костенко Т.В. Навчально-методичний посібник. Основи композиції та тримірного формоутворення. Харків. – 2003. 3. Чернышов О.В. Формальная композиция. Творческий практикум – Мн. Харвест, 1999. – 312с. ISBN 985-433-206-3. 4. Малевич Ю.М. Формоутворення. Методичні рекомендації до 	<p>Теорія: Тема 1. Поняття модулю у формоутворенні та конструюванні.</p> <p>Модуль, як одиниця об'ємно-просторової комбінаторики. Правила та особливості утворення нових простих, складних та складених форм шляхом комбінування різних модулів.</p> <p><i>Завдання:</i> використання модулю у різних видах образотворчого мистецтва (скласти таблицю). Знайти зразки простих та складних комбінаторних</p>	2-5 бали	

	<p>Тема 1. Поняття модулю у формоутворенні та конструюванні. Модуль, як одиниця об'ємно-просторової комбінаторики. Правила та особливості утворення нових простих, складних та складених форм шляхом комбінування різних модулів.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичний блок заняття з обговорення теми 2. Обговорення та аналіз готових зразків прикладів архітектурних композицій на основі модулів 3. Особливості створення простих, складних та складених форм шляхом комбінування різних модулів у техніці паперопластики 4. Виготовлення одиниць-модулів для загальної композиції 5. Розробка макету об'ємно-просторової композиції на основі модулю, одиниці. 6. Конструювання та креслення основних модульних елементів 7. Складання та з'єднання у цілісний об'ємно-просторовий об'єкт виготовлених модулів 8. Естетичне оформлення та презентація <p><i>Завдання:</i> Розробити макет об'ємно-просторової композиції на основі модулю, виконати об'ємно-просторову композицію.</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець,</p>	<p>Практичне заняття 2 год.</p>	<p>лабораторних навчального Спеціальності: <i>Мистецтво. 6.020205. Образотворче мистецтво.</i> <i>Спеціалізація: Дизайн.</i> / Малежик Ю.М. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 64 с.</p> <p>занять курсу. 0202.</p>	<p>орнаментів у різних видах мистецтва, проаналізувати принципи їх складання.</p> <p>Практична: Тема 1. Поняття модулю у формоутворенні та конструюванні. Модуль, як одиниця об'ємно-просторової комбінаторики. Правила та особливості утворення нових простих, складних та складених форм шляхом комбінування різних модулів. 2 год.</p> <p><i>Завдання:</i> Розробити макет об'ємно-просторової композиції на основі модулю, виконати об'ємно-просторову композицію.</p>		
--	--	-------------------------------------	---	--	--	--

	<p>лінійка, коврик для різки, креслярський ніж, циркуль.</p> <p><i>Готова робота:</i> 1 шт. за власним ескізом на основі обраної кількості модулів. Розмір у готовому вигляді: висота від 15 до 25 см.</p>					
Тиж. 2,3	<p>Тема 2. Модульна композиція архітектурного середовища.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості створення простих, складних та складених форм шляхом комбінування різних модулів у техніці паперопластики 2. Створення ескізу майбутнього макету об'ємно-просторової форми архітектурного походження 3. Виготовлення одиниць-модулів для загальної композиції 4. Складання макету об'ємно-просторової форми архітектурного походження <p><i>Завдання:</i> Розробити макет об'ємно-просторової композиції на основі модулю, виконати об'ємно-просторову композицію архітектурного походження.</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець, лінійка, коврик для різки, креслярський ніж, циркуль.</p> <p><i>Готова робота:</i> 1 шт. за власним ескізом на основі обраної кількості модулів. Розмір у готовому вигляді: висота від 15 до 25 см.</p>	<p>Практичне заняття</p> <p>4 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Костенко Т.В. Навчально-методичний посібник. Основи композиції та тримірного формоутворення. Харків. – 2003. 3. Чернышов О.В. Формальная композиция. Творческий практикум – Мн. Харвест, 1999. – 312с. ISBN 985-433-206-3. 	<p>Практична:</p> <p>Тема 2. Модульна композиція архітектурного середовища.</p> <p>4 год.</p> <p><i>Завдання:</i> Розробити макет об'ємно-просторової композиції на основі модулю, виконати об'ємно-просторову композицію архітектурного походження.</p>	2-5 бали	
Тиж. 4,5,6	<p>Тема 3. Математичне мистецтво у творчості М. Ешера. Прийоми та способи утворення сіток за М. Ешером. Принципи розбиття площини. Створення композиції за принципом М. Ешера з елементами рослинного походження</p>	<p>Лекція</p> <p>2 год.</p> <p>Практичне заняття</p> <p>6 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003. 2. Устин В.Б. Композиция в 	<p>Практична:</p> <p>Тема 3. Прийоми та способи утворення сіток за М. Ешером. Принципи розбиття площини. Створення композиції за принципом М. Ешера з</p>	2-5 бали	

	<p>(графічне зображення). <i>Завдання:</i> Виконати комбінаторну сітку розбиття площини за принципом М. Ешера із використанням стилізованих об'єктів природного походження. <i>Матеріали:</i> папір для креслення формат А3 або А2 (відповідно до композиції), олівець, лінійка, графічні матеріали (рапідграф, туш, перо, гелева ручка). <i>Готова робота:</i> 1 шт. за власним ескізом.</p>		<p>дизайне. М., 2006 3. https://im-possible.info/russian/art/escher/index.html 4. https://elligo.ru/muzei_i_dosto_primechatelnosti/mauric-esher-kartiny.html</p>	<p>елементами рослинного походження (графічне зображення). <i>Завдання:</i> Виконати комбінаторну сітку розбиття площини за принципом М. Ешера із використанням стилізованих об'єктів природного походження.</p>		
Тиж. 7,8	<p>Тема 4. Прийоми ліплення. Створення художнього образу тварин на основі пластичної форми, подібності та варіативності. <i>Завдання:</i> Виконати трансформацію пластики форм тварини у матеріалі. <i>Матеріали:</i> пластична глина, гіпс або маса для ліпки, стеки, дощечки. <i>Готова робота:</i> 5-6 шт. за власним ескізом.</p>	<p>Практичне заняття 4 год.</p>	<p>1. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003. 2. Устин В.Б. Композиция в дизайне. М., 2006</p>	<p>Практична: Тема 4. Прийоми ліплення. Створення художнього образу тварин на основі пластичної форми, подібності та варіативності. <i>Завдання:</i> Виконати трансформацію пластики форм тварини у матеріалі.</p>	2-5 бали	
Тиж. 8,9,10,11	<p>Тема 5. Образна стилізація. Маска персонажа або народів світу (на вибір). <i>Завдання:</i> Виконати образну стилізацію маски персонажу або маски у матеріалі. <i>Матеріали:</i> пластична глина, гіпс або маса для ліпки, стеки, дощечки; для вирішення композиції – матеріали на вибір. <i>Готова робота:</i> 1 шт. за власним ескізом.</p>	<p>Практичне заняття 8 год.</p>	<p>1. Малежик Ю. М. Особливості навчання майбутніх вчителів образотворчого мистецтва прийомів стилізації на заняттях з формоутворення / Ю. М. Малежик // Проблеми підготовки сучасного вчителя: збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол.: Безлюдний О. І. (гол. ред.) та ін.]. – Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. – Випуск 12. – Ч. 2. – 312 с., С. 56-63. 2. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003.</p>	<p>Практична: Тема 5. Образна стилізація. Маска персонажа або народів світу (на вибір). <i>Завдання:</i> Виконати образну стилізацію маски персонажу або маски у матеріалі.</p>	2-5 бали	

			3. Устин В.Б. Композиция в дизайне. М., 2006			
Тиж. 12	<p>Змістовий модуль II. Біоніка у формоутворенні та конструюванні.</p> <p>Тема 1. Біоніка у формоутворенні та конструюванні. Застосування біонічних об'єктів у галузях дизайну та життєдіяльності людини.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заслуховування теоретичного блоку теми підготовленої студентами 2. Аналіз та обговорення наведених прикладів 3. Креслення таблиці відповідності та застосування об'єктів біоніки у різних галузях науки, техніки та мистецтва. 4. Колірне вирішення композиції. 5. Узагальнення та уточнення деталей, опис та пояснення сфер застосування. <p><i>Завдання:</i> Здійснити аналіз тваринного та рослинного об'єкту засобами формоутворення.</p>	Лекція 2 год.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Малежик Ю. М. Формування дизайнерського мислення у студентів мистецьких спеціальностей на заняттях з курсу «Формоутворення» / Ю. М. Малежик // Наукові записки / Ред. кол. : В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. – Випуск 143. – Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. – 298 с. – С. 128-132. 2. Малежик Ю. М., Кириченко О.І. Вивчення основних чинників формоутворення в архітектурних ансамблях Кропивницького на дисциплінах художнього спрямування / Кириченко О.І., Ю. М. Малежик // Наукові записки / Ред. кол. : В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. – Випуск 170. – Серія: Педагогічні науки. – Кропивницький, 2018. – 304 с. – С. 72-77. 3. Стасюк Н.Г., Кисилева Т.Ю., Орлова І.Г. Основы архитектурной композиции. Учебное пособие/ Стасюк Н.Г., Кисилева Т.Ю., Орлова І.Г. – М.: Архитектура-С, 2004, 96с. 	<i>Завдання:</i> Здійснити аналіз тваринного та рослинного об'єкту засобами формоутворення.		
Тиж. 13	<p>Тема 2. Біоніка і геометричний символізм.</p> <p>План:</p>	Практичне заняття 2 год.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Иттен И. Искусство формы. М., 2001. 2. Малежик Ю. М. Особливості навчання майбутніх вчителів 	Практична: Тема 2. Асоціативний біонічний ряд у мистецтві.	3 бали	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обрання об'єкту тваринного та рослинного походження 2. Аналіз та обговорення наведених прикладів 3. Пошук асоціативних форм у різних галузях мистецтва 4. Ескізування та оформлення опрацьованих об'єктів 5. Таблиця співвідношень та порівнянь об'єктів: біоніки, архітектури, дизайну. <p><i>Завдання:</i> Виконати ескізування асоціативних біонічних форм у різних галузях мистецтва.</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення формат А3 або А2 (відповідно до композиції), олівець, лінійка, графічні матеріали (рапідограф, туш, перо, гелева ручка).</p> <p><i>Готова робота:</i> 1 шт. за власним ескізом.</p>		<p>образотворчого мистецтва прийомів стилізації на заняттях з формоутворення / Ю. М. Малежик // Проблеми підготовки сучасного вчителя : збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол. : Безлюдний О. І. (гол. ред.) та ін.]. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. – Випуск 12. – Ч. 2. – 312 с., С. 56-63.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003. 4. Устин В.Б. Композиция в дизайне. М., 2006. 	<p><i>Завдання:</i> Виконати ескізування асоціативних біонічних форм у різних галузях мистецтва.</p>		
<p>Тиж. 14</p>	<p>Тема 3. Біоніка в архітектурі. Конструювання на основі біонічних форм. Розробка ескізу біонічної форми з використанням графічних або кольорних засобів трансформації поверхні форми.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стилiзоване зображення форми обраного об'єкту 2. Графічне зображення об'єкту 3. Вирішення фактурного перетворення засобами графіки або кольору. 4. Графічне або кольорне вирішення. <p><i>Завдання:</i> Виконати стилізоване зображення біонічної форми у різних ракурсах за допомогою графічних та кольорних матеріалів.</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець (для ескізування). Лінійка, олівець,</p>	<p>Практичне заняття 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Малежик Ю. М. Особливості навчання майбутніх вчителів образотворчого мистецтва прийомів стилізації на заняттях з формоутворення / Ю. М. Малежик // Проблеми підготовки сучасного вчителя : збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол. : Безлюдний О. І. (гол. ред.) та ін.]. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. – Випуск 12. – Ч. 2. – 312 с., С. 56-63. 2. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003. 3. Устин В.Б. Композиция в 	<p>Практична: Тема 5. Біоніка в архітектурі. Конструювання на основі біонічних форм. Розробка ескізу біонічної форми з використанням графічних або кольорних засобів трансформації поверхні форми. 2 год.</p> <p><i>Завдання:</i> Виконати стилізоване зображення біонічної форми у різних ракурсах за допомогою графічних та кольорних матеріалів.</p>	<p>2-5 бали</p>	

	рапідограф, акрилові фарби. <i>Готова робота:</i> 1 шт. за ескізом. Розмір у готовому вигляді: Ф А3 у готовому вигляді.		дизайне. М., 2006.		
Тиж. 15,16,17	<p>Тема 2. Виготовлення об'ємної листівки з архітектурним мотивом та підбором матеріалів колірної гама властивих певній епосі.</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обговорити та проаналізувати теоретичний матеріал теми 2. Аналіз та обговорення готових моделей архітектурних листівок 3. Креслення розгортки листівки за запропонованою схемою 4. Продавлення ліній згину. Нахили згідно схеми. Витягування елементів вигинів. 5. Складання моделі 6. Виготовлення ескізу-схеми власної архітектурної листівки 7. Перенесення креслення на формат 8. Послідовне виготовлення власного макету листівки <p><i>Завдання:</i> Виконати стилізацію архітектурної листівки із використанням різних способів складання імітації поверхні, декоруванням і оздобленням – графічними і колірними засобами.</p> <p><i>Матеріали:</i> папір для креслення, олівець, лінійка, коврик для різки, креслярський ніж, циркуль.</p> <p><i>Готова робота:</i> 1-2 шт. за готовим зразком та 1 шт. за власним ескізом . Розмір у готовому вигляді: Ф А3, А2 у складеному вигляді.</p>	Практичне заняття <i>6 год.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003. 2. Устин В.Б. Композиция в дизайне. М., 2006. 3. Шумега С.С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єру. – К. – 2004. 	<p>Практична:</p> <p>Тема 3. Виготовлення об'ємної листівки з архітектурним мотивом та підбором матеріалів колірної гама властивих певній епосі. <i>6 год.</i></p> <p><i>Завдання:</i> Виконати стилізацію архітектурної листівки із використанням різних способів складання імітації поверхні, декоруванням і оздобленням – графічними і колірними засобами.</p>	2-5 бали

8. Література для вивчення дисципліни.

Основна література:

1. Божко Ю.Г. Основы архитектуроники и комбинаторики формообразования. Х.: ВШ. 1984.
2. Волкотруб И.Т. Основы художественного конструирования: Моделирование материалов и биоформ. – К.: ВШ. 1982.
3. Дизайн. Словарь-справочник / Минервин Г.Б., Шимко В.Т., Ефимов А.В. и др., М., 2004.
4. Иттен И. Искусство формы. М., 2001.
5. Костенко Т.В. Навчально-методичний посібник. Основи композиції та тримірного формоутворення. Харків. – 2003.
6. Малежик Ю.М. Формоутворення. Методичні рекомендації до лабораторних занять навчального курсу. Спеціальності: 0202. Мистецтво. 6.020205.Образотворче мистецтво. Спеціалізація: Дизайн. / Малежик Ю.М. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 64 с.
7. Малежик Ю. М. Особливості навчання майбутніх вчителів образотворчого мистецтва прийомів стилізації на заняттях з формоутворення / Ю. М. Малежик // Проблеми підготовки сучасного вчителя : збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол. : Безлюдний О. І. (гол. ред.) та ін.]. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. – Випуск 12. – Ч. 2. – 312 с., С. 56-63.
8. Малежик Ю. М. Формування дизайнерського мислення у студентів мистецьких спеціальностей на заняттях з курсу «Формоутворення» / Ю. М. Малежик // Наукові записки / Ред. кол. : В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. – Випуск 143. – Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. – 298 с. – С. 128-132.
9. Малежик Ю. М. Розвиток художньо-конструктивних умінь у студентів образотворчих та педагогічних спеціальностей / Ю. М. Малежик // Наукові записки / Ред. кол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. – Випуск 155. – Серія: Педагогічні науки. – Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. – 306 с. – С. 80-84.
10. Малежик Ю. М., Кириченко О.І. Вивчення основних чинників формоутворення в архітектурних ансамблях Кропивницького на дисциплінах художнього спрямування / Кириченко О.І., Ю. М. Малежик // Наукові записки / Ред. кол. : В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. – Випуск 170. – Серія: Педагогічні науки. – Кропивницький, 2018. – 304 с. – С. 72-77.
11. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Формоутворення»: Малежик Ю.М. Формоутворення. Методичні рекомендації до теоретичного блоку з навчальної дисципліни. Спеціальності: 0202. Мистецтво. 6.020205.Образотворче мистецтво. Спеціалізація: Дизайн. / Малежик Ю.М. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 24 с.
12. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції та тримірного формоутворення. – Харків., 2003.
13. Основи художнього конструювання. Практикум під ред. Є.А. Антоновича. – Івано-Франківськ. – ПУ. – 1992.
14. Устин В.Б. Композиция в дизайне. М., 2006.
15. Шумега С.С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єру. – К. – 2004.

Додаткова література:

1. Богданович Л.Б., Бурьян В.А. Художественное конструирование. – К.: ВШ. – 1976.
2. Гагарин Б.Г. Конструирование из бумаги. – Ташкент, 1988.
3. Даниленко В.Я. Основы дизайна. – К.: ІЗМН, 1996.

4. Ковальчук Т.Г., Резниченко Н.И. Виды художественной работы с бумагой. Наглядно-методическая разработка. Серия: «Изобразительное искусство», Одесса, Астропринт. – 1998.
5. Основные законы и принципы эстетического формообразования и их проявление в архитектуре и дизайне. Учебное пособие. Ф. Т. Мартынов – Екб.: «Уральский архитектурно-художественный институт», 1992, 107 с.
6. Сотников Б.Е. Объемно-пространственная композиция: учебное пособие для студентов специальности ДАС 1-2 курсов по дисциплине «Объемно-пространственная композиция» / сост. Б.Е. Сотников – Ульяновск, УлГТУ, 2009. – 68 с., ISBN 978-5-9795-0489-6.
7. Фишер М.Н., Серпионова Э.Н., Зарецкая И.И. Конструирование из полоски и сложенного листа бумаги и картона: Метод. рекомендации. – М., 1987.
8. Чернышов О.В. Формальная композиция. Творческий практикум – Мн. Харвест, 1999. – 312с. ISBN 985-433-206-3.
9. Шпара П.Е., Шпара И.П. Техническая эстетика и основы художественного конструирования. – 3-е изд. – К., 1989.

9. Політика виставлення балів. Вимоги викладача

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Кожен викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт. Все це гарантує високу ефективність освітнього процесу і є обов'язковою для студентів.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «*Основи формоутворення та конструювання*», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані під час іспиту. Впродовж семестру студент за виконання завдань отримує – 60 балів під час складання II модулів і 40 – балів за екзамен.

Розподіл балів, які отримують студенти

Залік – 3 семестр:

Поточні бали за практичні завдання та самостійна робота																								Су ма
Змістовий модуль № 1									Змістовий модуль № 2					Змістовий модуль № 3			Змістовий модуль № 4							
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 1	Т 2	Т 3	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6		
1	1	5	5	5	5	5	5	5	5	1	5	5	5	1	5	5	1	5	5	5	5	5	5	100
		2,5 / 2,5	2,5 / 2,5	2,5 / 2,5	2,5 / 2,5	2,5 / 2,5	2,5 / 2,5	2,5 / 2,5	2,5 / 2,5		2,5 / 2,5	2,5 / 2,5	2,5 / 2,5		2,5 / 2,5	2,5 / 2,5		2,5 / 2,5	2,5 / 2,5	2,5 / 2,5	2,5 / 2,5	2,5 / 2,5	5	

Екзамен – 4 семестр:

Поточне тестування та самостійна робота														
	Змістовий модуль № 1	Змістовий модуль № 2			МОДУЛЬ № 1	Змістовий модуль № 3					МОДУЛЬ № 2	Сума за модульні, лабораторні і сам/р	екзаменаційна	Сума
	T 1	T 1	T 2	T 3		T 1	T 2	T 3	T 4	T 5				
практ	2	2	2	2		2	2	2	2	2				
с/р	2	2	2	2		2	2	2	2	2				
заг	4	4	4	4	12	4	4	4	4	4	12	60	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно	не зараховано

Максимальний бал за виконання лабораторного та самостійного завдання – 2,5+2,5 бали = 5 балів за тему:

- **5 (2,5+2,5) б.** ставиться, коли студент виконує повністю роботу у відповідності із засвоєним теоретичним матеріалом, логічно, пов'язуючи з вивченим, аргументує своє рішення виконання роботи. Обов'язковим є охайність роботи та її оформлення. Робота повинна бути самостійно виконаною за власним ескізом та задумом, мати високий рівень складності.
- **4 (2+2) б.** ставиться, коли студент виконує повністю роботу у відповідності із засвоєним теоретичним матеріалом, логічно, пов'язуючи з вивченим, аргументує своє рішення виконання роботи. Робота повинна бути самостійно виконаною за власним ескізом та задумом, мати високий рівень складності, одна має незначні технічні недоліки у виконанні та оформленні.
- **3 (1,5+1,5) б.** ставиться, коли студент виконує повністю роботу у відповідності із засвоєним теоретичним матеріалом, має складності при

аргументації свого рішення виконання роботи. Робота не носить творчий характер та має низький рівень складності. Робота виконана за допомогою викладача або за запропонованим зразком із певними змінами, має середній рівень виконання та незначні технічні недоліки у виконанні та оформленні.

- **2 (1+1) б.** одержує студент, який виконав роботу, але робота має деяку невідповідність із завданням, відтворює засвоєний теоретичний матеріал із помилками, не може аргументувати свого рішення виконання роботи. Робота не самостійна, виконана за зразком або шаблоном, має технічні недоліки у виконанні та оформленні, низький рівень виконання, неохайність, відсутня естетичність та присунуті значні технічні недоліки у виконанні та оформленні роботи.
- **0 б.** ставиться студентові який зовсім не виконав завдання.

1 бал студент може отримати за відвідання лекції.

Модульна контрольна робота:

Максимальний бал – 5

З них: 2,5 б – за анотацію до роботи

2,5 б – за виконання формоутворюючої композиції

Якщо студент жодного разу не відвідав лекційних, практичних занять, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити лабораторні та самостійні роботи, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

4. Підсумковий контроль

КОНТРОЛНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

1. Що ви розумієте під «архітектонікою»?
2. Які ви знаєте види паперу, яке його значення при створенні творчих робіт?
3. Що розвиває, формує робота над формою?
4. Матеріали та інструменти в художньому формоутворенні.
5. Які бувають прийоми трансформації аркуша?
6. Що ви розумієте під «тектонікою»?
7. Назвіть та поясніть прийоми та засоби паперопластики.
8. Дайте визначення формоутворенню, та художньо-технічному формоутворенню.
9. Що ми розуміємо під дизайном?
10. Охарактеризуйте тенденції розвитку формоутворення на сучасному етапі.
11. Поясніть мету застосування прийомів гофрування при виготовленні предметів побуту, з точки зору формоутворення.

12. В чому полягає значення архітектоніки?
13. Назвати та пояснити етапи виконання креслення розгортки виробу.
14. Дайте поняття комбінаторики та її функцій.
15. Поясніть метод комбінаторного формоутворення.
16. Які ви знаєте прийоми ліплення, його значення для формоутворення.
17. В чому полягає зміст та форма об'єктів дизайну та архітектури?
18. Яке естетичне значення форми у формоутворенні.
19. Застосування об'ємних форм скульптури у формоутворенні.
20. В чому полягають параметри та залежності інформативності форми.
21. Охарактеризуйте різновиди інформативності форми.
22. Що ми розуміємо під якістю та мірою інформативності форми?
23. Як відбувається створення художнього образу на основі пластичної форми.
24. Назвіть елементи та засоби виразності форми.
25. Пояснити значення фактури у художньому формоутворенні.
26. Охарактеризуйте естетичні засоби в архітектоніці.
27. Значення кольору у формоутворенні.
28. Назвіть та дайте характеристику складникам архітектоніки.
29. В чому полягає функціональність та декоративність виробу?
30. Взаємозв'язки та головні задачі архітектоніки.
31. Види «замків», яке їх практичне, функціональне та декоративне рішення?
32. Класифікація архітектоніки об'єктів різного утилітарного типу.
33. Які матеріали використовують при розробці проекту упаковки, їх значення.
34. Дайте характеристики художньо-промисловим формам. (на вибір студента).
35. В чому полягає стилізація та методи імітації фактур.
36. Де використовуються імітовані матеріали?
37. Архітектонічні особливості основних структурних типів промислових та архітектурних форм.
38. В чому полягає методика архітектонічного формоутворення?
39. Охарактеризуйте техніку «колаж», як засіб вираження форми. Її значення для формоутворення.
40. Як відбувається аналіз та стилізація форми, знаходження закономірностей.
41. Охарактеризуйте способи утворення складної форми.
42. Дайте поняття про «модуль» у формоутворенні.
43. В чому полягає сутність формоутворюючих властивостей типоелементів?
44. Дайте характеристику творчості та техніці робіт Моріса Ешера.
45. В чому полягає принцип створення композиції художнього твору за М. Ешером?
46. Правила побудови сітки, її тонове та кольорове рішення.
47. Характеристики і залежності комбінаторного формоутворення.
48. Класифікація комбінаторних форм і задач.
49. Дайте визначення та пояснити значення біоніки.
50. Поясніть значення біоніки для формоутворення.
51. Охарактеризуйте задачі та методику біодизайну.
52. Що таке комбінаторний орнамент?
53. Естетичні та архітектонічні особливості комбінаторних форм.
54. В чому полягає зміст та форма об'єктів дизайну та архітектури?

55. Які ви знаєте елементи виразності форми?
56. В чому полягає декоративність виробу?
57. Дайте визначення фактури.
58. Значення імітації у формоутворенні.
59. Охарактеризуйте методи підбору матеріалів для імітації фактур.
60. Назвіть прийоми трансформації поверхні.
61. Які матеріали використовуються у формоутворенні для створення пластичних форм?
62. Історичний аспект виникнення та розвитку використання принципів формоутворення.
63. Роль природних форм при створенні об'єктів біодизайну.
64. В яких галузях мистецтва використовується біоніка?
65. Як відбувається аналіз та стилізація форми за законами біоніки?
66. Охарактеризуйте основи методики архітектурної біоніки.
67. Роль геометрії при розробленні архітектурних форм та оболонки.
68. В чому полягає зміст геометричної моделі?
69. Наведіть шляхи утворення складних форм з простих елементів.
70. За якими принципами аналізується та стилізується форма?
71. Назвіть принципи аналізу та стилізації форми.
72. Дайте поняття комбінаторики та її функції.
73. Назвіть способи утворення складної форми.
74. Охарактеризуйте складники складних та комбінаторних форм.
75. В чому полягає сутність формоутворюючих властивостей типоелементів?
76. Яка існує класифікація комбінаторних форм і задач?
77. Що таке комбінаторний орнамент?
78. Поняття модулю в художньому формоутворенні, його практичне значення.
79. Як відбувається аналіз та знаходження закономірностей під час стилізації об'єкта?
80. Назвіть види побудови сіток та принципи їх утворення.
81. Охарактеризуйте принципи побудови композиції у безкінечнику.
82. В чому полягає зміст та форма об'єктів дизайну та архітектури?
83. Які ви знаєте елементи виразності форми?
84. Дайте визначення фактури.
85. Значення імітації у формоутворенні.
86. Охарактеризуйте методи підбору матеріалів для імітації фактур.
87. Яким чином впливає фактура та колір на вираження форми?
88. Які матеріали використовуються у формоутворенні для створення пластичних форм?

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття та визначення формоутворення в системі дизайну.
2. Матеріали та інструменти в художньому формоутворенні.
3. Приклади фактури поверхні (4–5), що можна охарактеризувати, як – м'яка, ніжна, шовковиста.
4. Прийоми та засоби паперопластики.
5. Галузі дизайну та їх характеристика.
6. Наведіть приклад архітектурної споруди з основою «куб»:
7. Дизайн – як вид діяльності з формоутворення оточуючого середовища.
8. Основні задачі архітектоніки.
9. Аналіз та стилізація об'єктів природного походження за законами формоутворення.
10. Категорії формоутворення: тектоніка, об'ємно-просторова структура. Взаємозв'язок тектоніки та об'ємно-просторової структури.
11. Основні поняття ергономіки.
12. Наведіть приклад архітектурної споруди з основою «шар»:
13. Композиційні та геометричні засади художнього формоутворення.
14. Галузі мистецтва використання біоніки.
15. Принципи побудови композиції у безконечнику. Графічні приклади.
16. Основні складники архітектонічних споруд та промислових виробів
17. Біодизайн на сучасному етапі розвитку.
18. Естетика та функціональність біонічних конструкцій.
19. Поняття та визначення технічної естетики її місце у дизайні
20. Фактура у формоутворенні її значення та способи утворення. Техніки та матеріали
21. Наведіть приклад архітектурної споруди з основою «піраміда»:
22. Аналіз сучасного стану формоутворення в нашій країні у порівнянні з Західними країнами.
23. Аналіз та стилізація форми за законами біоніки.
24. Правила побудови комбінаторно-орнаментальної сітки, її тонове та кольорове рішення.
25. Архітектоніка та її значення у формоутворенні.
26. Психологія кольорового сприйняття у формоутворенні.
27. Виразити лінійно структуру графічної форми в тривимірному зображенні.
28. Якістю та мірою інформативності форми.
29. Основи методики архітектурної біоніки.
30. Приклади тектонічних та об'ємно-просторових структур з галузі дизайну, архітектури, формоутворення (графічно).
31. Дизайн – як синтез мистецтва, науки та техніки.
32. Роль природних форм при створенні об'єктів біодизайну.
33. Виконайте беззмистовні композиції на виявлення асоціативних характеристик: ваги, маси, масштабу (графічно)
34. Тектоніка. Її значення для формоутворення.
35. Пластика поверхні. Матеріали, засоби та прийоми.
36. Визначення форми. Приклади з різних галузей мистецтва.
37. Зміст та форма об'єктів дизайну та архітектури

38. Поняття фактури у художньому формоутворенні
39. Структура об'ємної форми (на прикладі перерізів та січної площини)
40. Стилiзація, деформація, трансформація, декоративність, узагальнення особливості у формоутворенні.
41. Естетичність форми, секрет її краси.
42. Ритм як засіб архітектурної композиції (приклади)
43. Об'ємно-просторова конструкція її значення у формоутворенні. Поняття об'єму, структури, простору.
44. Хронологічні етапи історії що передували розвитку біоніки
45. Спрощення форми. Складання форми на основі чотирикутника, трикутника й окружності (графічно).
46. Поняття комбінаторики. Місце комбінаторики у сучасному формоутворенні.
47. Матеріали у формоутворенні для створення пластичних форм.
48. Математичне мистецтво у творчості М. Ешера.
49. Прийоми та засоби трансформації поверхні.
50. «Модуль» у формоутворенні як основа вираження форми
51. Наочна характеристика, психологічному стану – «веселий», за допомогою засобів образотворчого мистецтва (4–5 прикладів).
52. Моделювання. Матеріали й інструменти
53. Історія виникнення та становлення формоутворення у вітчизняній галузі дизайну
54. Аналіз і вичленовування характерних пропорцій і деталей живої форми.
55. Ергономіка у формоутворенні та дизайні. Аналіз об'єкту дизайну за ергономічними показниками
56. Значення ритму для формоутворення. Приклади ритмічних композицій комбінаторних орнаментів.
57. Стилiзація природних форм (наочні приклади)
58. Історія становлення та розвитку біоніки
59. Категорії композиції та засоби гармонізації у художньому формоутворенні
60. Розгортка проекту, макету будь-якого об'єкту. Етапи роботи та графічне зображення.
61. Місце формоутворення у системі дисциплін образотворчого циклу.
62. Поняття динаміки форми її основні групи
63. Приклади та особливості фронтальної формоутворюючої композиції
64. Дизайн у масовому виробництві і його вплив на формування навколишнього середовища.
65. Повна характеристика будь-якого художньо-промислового об'єкта.
66. Наведіть приклад архітектурної споруди з основою «конус»:
67. Методика комбінаторного формоутворення.
68. Види побудови сіток та принципи їх утворення.
69. Наочна характеристика психологічного стану – «сумний» (4–5 прикладів). За допомогою лінії, плями, штриху та інших графічних засобів.
70. Поняття модулю в художньому формоутворенні, його практичне значення.
71. Формування рядів послідовного спрощення форми від натуральної до знакової, геометричної.
72. Структура у художньому формоутворенні

73. Прийоми трансформації аркуша
74. Визначення фактури. Її роль та значення для формоутворення.
75. Принципи створення комбінаторної композиції за М. Ешером
76. Складники та засоби виразності форми у формоутворенні
77. Колір – як засіб вираження форми. Об'єктивні та символічні властивості кольору (конкретні приклади, твори мистецтва).
78. Етапи стилізації. Графічний приклад стилізації форми будь-якої тварини.
79. Принципи біонічного моделювання
80. Вибір матеріалу у формоутворенні, його значення при створенні художніх форм.
81. Етапи стилізації. Графічний приклад стилізації форми будь-якої рослини.
82. Особливості формоутворення в графіці. Поняття графічного зображення пластичної форми предмета.
83. Значення каркасу у формоутворенні для проектування структурних форм
84. Графічні приклади тектонічності форми.
85. Комбінаторний орнамент, принципи утворення та сфери його застосування.
86. Шляхи утворення складних форм з простих елементів.
87. Комбінація образотворчої й шрифтової форми (графічно).
88. Що розвиває, формує робота над формою
89. Види побудови сіток та принципи їх утворення.
90. Хронологічні етапи історії, що передують розвитку біоніки